

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

**PROGRAM DODJELE POTPORE
HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK**

- usklađen s Privremenim okvirom za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji covid-19
 - odjeljci 3.1., 3.3. i 3.4.

svibanj 2021.

**PROGRAM DODJELE POTPORE
HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK (HBOR)**

**- usklađen s Privremenim okvirom za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u
aktualnoj pandemiji covid-19
- odjeljci 3.1., 3.3. i 3.4. -**

**Članak 1.
Pravni temelj**

- 1) Ovim Programom uređuje se dodjela potpora sukladno Obavijesti Europske komisije - *Privremeni okvir za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji covid-19* (SL C 91I, 20.3.2020., dalje: *Privremeni okvir*) te svim njegovim naknadnim izmjenama i dopunama¹.
- 2) Ovaj Program predstavlja akt temeljem kojeg HBOR može, bez potrebe za daljnjim provedbenim mjerama, dodjeljivati pojedinačne potpore korisnicima koju ispunjavaju propisane uvjete.

**Članak 2.
Prihvatljivi korisnici**

- 1) Ovaj Program primjenjuje se prilikom dodjele potpora poduzetnicima u svim sektorima, uključujući poduzetnike koji se bave djelatnostima primarne poljoprivredne proizvodnje i sektora ribarstva, bez obzira na veličinu.
- 2) Prihvatljivima korisnicima se smatraju:
 - mikro, mali, srednji i veliki poduzetnici,
 - koji nisu bili u teškoćama (u smislu Uredbe o općem skupnom izuzeću²) 31. prosinca 2019.
 - odstupajući od prethodno navedenog, potpore se ne mogu dodijeliti mikro poduzetnicima ili malim poduzetnicima (u smislu Priloga I Uredbi o općem skupnom izuzeću) koji su već bili u teškoćama na dan 31. prosinca 2019., ako se nad njima provodi cjelokupni stečajni postupak u skladu s nacionalnim pravom, a još nisu primili potporu za sanaciju³ ili potporu za restrukturiranje⁴.
- 3) Prema ovom Programu ne mogu se dodijeliti potpore poduzetnicima koji podliježu neizvršenom nalogu za povrat sredstava na temelju prethodne odluke Europske komisije kojom se potpora ocjenjuje nezakonitom i nespojivom s unutarnjim tržištem

¹ Zaključno sa Petom izmjenom privremenog okvira za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 i izmjena Priloga Komunikaciji Komisije državama članicama o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kratkoročno osiguranje izvoznih kredita (SL C 34, 01.02.2021.)

² Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014.

³ Kao druga mogućnost, ako su primili potporu za sanaciju, nadoknadili zajam ili okončali jamstvo u trenutku dodjele potpore u skladu s ovom Komunikacijom.

⁴ Kao druga mogućnost, ako su primili potporu za restrukturiranje, više nisu podložni planu restrukturiranja u trenutku dodjele potpore u skladu s ovom Komunikacijom.

Članak 3.
Namjena kredita

- 1) Potpore temeljem ovog Programa mogu se dodjeljivati isključivo za nove kredite namijenjene financiranju obrtnih sredstava, dok se potpore temeljem čl. 4. ovog Programa, odnosno potpore u skladu s odjeljcima 3.3. i 3.4. Privremenog okvira mogu dodjeljivati i za financiranje ulaganja, odnosno osnovnih sredstava (materijalna i nematerijalna imovina).
- 2) Ugovori o kreditima kojima se dodjeljuje potpora prema ovom Programu moraju biti zaključeni do 31. prosinca 2021. godine, odnosno najduže do kraja razdoblja trajanja pravnog temelja iz članka 1., uz rok otplate do 6 godina.
- 3) Potpore dodijeljene u skladu s Privremenim okvirom u obliku povratnih predujmova, jamstava, zajmova ili drugih povratnih instrumenata mogu se konvertirati u druge oblike potpore kao što su bespovratna sredstva, pod uvjetom da se konverzija izvrši najkasnije do 31. prosinca 2022. godine i da su ispunjeni uvjeti iz odjeljka 3.1 Privremenog okvira.

Članak 4.
Mehanizam provedbe kod povoljnijih zajmova

- 1) Instrument potpore kod potpora dodijeljenih u skladu s odjeljcima 3.3. i 3.4. Privremenog okvira je povoljniji zajam (soft loan) uz subvencioniranu kamatnu stopu.
- 2) Sukladno odjeljcima 3.1., 3.3. i 3.4. Privremenog okvira, kredite je moguće odobravati krajnjim korisnicima primjenom sljedećih modela kreditiranja:
 - a) Putem poslovnih banaka, ili
 - b) Po modelu podjele rizika s poslovnim bankama uključujući sindicirane kredite ili
 - c) Izravnim kreditima HBOR-a.
- 3) Sukladno odjeljku 3.4. Privremenog okvira, prilikom odobrenja kredita putem poslovnih banaka, kako bi se izbjegla potpora istima, banke moraju prednost snižene kamatne stope prenijeti na krajnje korisnike.

U slučaju kreditiranja po modelu podjele rizika s poslovnim bankama, navedeni kriterij se osigurava na način da je kamatna stopa za krajnjeg korisnika, izračunata kao prosjek između kamatne stope na sredstva HBOR-a i redovne kamatne stope poslovne banke, ali najmanje u visini kamatnih stopa kako su propisane točkom 27.a Privremenog okvira.

- 4) Krediti krajnjim korisnicima se odobravaju po kamatnoj stopi koja je najmanje jednaka osnovnoj stopi (jednogodišnji IBOR ili osnovna stopa za izračun referentne kamatne stope objavljena na stranici Europske komisije važeća za Republiku Hrvatsku) važećoj na dan 01. siječnja 2020. godine uvećanoj za sljedeće kreditne marže:

Veličina poduzetnika	Marže rizika u prvoj godini otplate	Marže rizika u drugoj i trećoj godini otplate	Marže rizika u četvrtoj, petoj i šestoj godini otplate
MSP	25bps	50bps	100bps
Veliki poduzetnici	50bps	100bps	200bps

- 5) Minimalna ukupna kamatna stopa (osnovna stopa uvećana za marže za kreditni rizik) za MSP-ove i velike poduzetnike trebala bi iznositi najmanje 10 baznih bodova godišnje

Članak 5. ***Izravni beskamatni krediti***

- 1) U slučaju izravnih kredita, sukladno točki 22. Privremenog okvira, HBOR može odobriti beskamatne kredite do iznosa od 1,8 milijuna EUR po poduzetniku.
- 2) U slučaju da je jedan poduzetnik primio potpore iz odjeljka 3.1. Privremenog okvira temeljem više mjera dodjele potpore, ukupna nominalna vrijednost svih mjera potpore ne smije prelaziti gornju granicu od 1,8 milijuna EUR po poduzetniku; svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova.
- 3) Potpora dodijeljena temeljem ovog članka, odnosno odjeljka 3.1 Privremenog okvira, a koja je vraćena prije 31. prosinca 2021. godine ne uzima se u obzir pri utvrđivanju je li relevantni prag prekoračen.
- 4) Potpora poduzetnicima koji se bave preradom i stavljanjem na tržište poljoprivrednih proizvoda⁵ ne uvjetuje se djelomičnom ili ukupnom isplatom primarnim proizvođačima i ne utvrđuje se na temelju cijene ili količine proizvoda kupljenih od primarnih proizvođača ili proizvoda koje su predmetni poduzetnici stavili u promet, osim ako u potonjem slučaju proizvodi nisu stavljeni na tržište ili su ih predmetni poduzetnici upotrijebili u neprehrambene svrhe kao što su destilacija, metanizacija ili kompostiranje.
- 5) Sukladno točki 23. Privremenog okvira, beskamatni krediti mogu iznositi do 270.000 EUR po poduzetniku koji djeluje u sektoru ribarstva i akvakulture⁶ ili 225.000 EUR po poduzetniku koji djeluje u sektoru primarne poljoprivredne proizvodnje⁷, pod uvjetom da ukupna nominalna vrijednost takvih mjera ne prelazi ukupnu gornju granicu od 270.000 EUR ili 225.000 EUR po poduzetniku; svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova.
- 6) Iznos potpore poduzetnicima koji djeluju u sektoru primarne poljoprivredne proizvodnje ne smije se utvrđivati na temelju cijene ili količine proizvoda stavljenih na tržište.

⁵ Kako je definirano u čl. 2. st. 6. i 7. Uredbe Komisije (EU) br. 702/2014 od 25. lipnja 2014. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni čl. 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, SL L 193, 1.7.2014., str. 1.

⁶ Kako je definirano u članku 2. stavku 1. Uredbe Komisije (EU) br. 717/2014 od 27. lipnja 2014. o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore u sektoru ribarstva i akvakulture, SL L 190, 28.6.2014., str. 45.

⁷ Svi proizvodi navedeni u Prilogu I. UFEU-u uz iznimku proizvoda iz sektora ribarstva i akvakulture.

- 7) Potpora poduzetnicima koji djeluju u sektoru ribarstva i akvakulture ne odnosi se ni na jednu od kategorija potpora iz čl.1. st.1. toč. od (a) do (k) Uredbe Komisije (EU) br. 717/2014⁸.
- 8) Ako poduzetnik djeluje u više sektora na koje se u skladu s toč.22. podtočkom (a) i toč.23. podtočkom (a) Privremenog okvira primjenjuju različiti maksimalni iznosi, potrebno je odgovarajućim sredstvima, na primjer razdvajanjem računa, osigurati da se za svaku od tih djelatnosti poštuje odgovarajuća gornja granica te da se ne premaši ukupni maksimalni iznos od 1,8 milijuna EUR po poduzetniku. Ako poduzetnik djeluje u sektorima iz toč.23. podtočke (a), odnosno u sektoru primarne poljoprivredne proizvodnje i sektoru ribarstva i akvakulture, ne bi se trebao premašiti ukupni maksimalni iznos od 270 000 EUR po poduzetniku.
- 9) U slučaju izravnih kredita HBOR-a iznad gore propisanih pragova, HBOR će krajnjim korisnicima na cijeli iznos kredita obračunavati minimalne kamatne stope propisane točkom 27.a Privremenog okvira i čl.4. Programa, dok iznos kredita ne smije prelaziti iznose navedene u čl.7. Programa.

Članak 6.

Subvencija kamatne stope

- 1) Kod kredita koji se temeljem čl.4. ovog Programa odobravaju krajnjim korisnicima putem poslovnih banaka, po modelu podjele rizika, uključujući sindicirane kredite, kao i izravnih kredita dodijeljenih sukladno odjeljku 3.3. Privremenog okvira, dopušteno je dodijeliti i potporu u obliku subvencije kamatne stope u skladu s odjeljkom 3.1. Privremenog okvira.
- 2) HBOR zadržava pravo definirati posebne uvjete pod kojima će biti moguće dodijeliti potporu u obliku subvencije kamatne stope u skladu s odjeljkom 3.1. Privremenog okvira, u skladu s potrebama upravljanja preuzetim rizicima, potrebom prenošenja koristi od subvencije na krajnje korisnike, poticanjem posebnih skupina poduzetnika te ostalim ciljevima definiranim od strane HBOR-a ili Vlade Republike Hrvatske. Navedeni uvjeti ni u kojem slučaju neće prelaziti uvjete iz ovog Programa.
- 3) Kod kredita koji se odobravaju krajnjim korisnicima putem poslovnih banaka subvencija kamatne stope iznosi razliku između redovne kamatne stope HBOR-a i snižene kamatne stope za poslovnu banku, a koju razliku je poslovna banka sukladno Poglavlju 3.4. Privremenog okvira obvezna prenijeti u potpunosti na krajnjeg korisnika.
- 4) Kod kredita koji se odobravaju po modela podjele rizika, uključujući sindicirane kredite, subvencija kamatne stope iznosi razliku između kamatne stope naplaćene krajnjem korisniku kredita (prosjeck između kamatne stope na sredstva HBOR-a i redovne kamatne stope poslovne banke) i kamatne stope primjenjive za krajnjeg korisnika kredita s obzirom na ročnost i veličinu poduzetnika prema čl.4. st.4. ovog Programa.

- 5) Kod izravnih kredita subvencija kamatne stope iznosi razliku između kamatne stope naplaćene krajnjem korisniku kredita i kamatne stope primjenjive za krajnjeg korisnika kredita s obzirom na ročnost i veličinu poduzetnika prema čl.4. st.4. ovog Programa.
- 6) Subvenciju kamatne stope u skladu s odjeljkom 3.1. Privremenog okvira, moguće je koristiti kod odobrenja svih kredita za obrtna sredstva, uključujući one koji nisu odobreni temeljem odjeljka 3.3. Privremenog okvira, poštujući ostale kriterije iz Privremenog okvira. Kod izravnih kredita po redovnim uvjetima, subvencija kamatne stope iznosi razliku između redovne kamatne stope HBOR-a po programu (odnosno referentne kamatne stope za korisnika, ukoliko je ista veća) i kamatne stope naplaćene krajnjem korisniku kredita
- 7) Maksimalan dopušteni iznos potpore u obliku subvencije kamatne stope po poduzetniku iznosi 1,8 milijuna EUR, uz iznimku potpore poduzetnicima u sektoru primarne poljoprivredne proizvodnje i sektoru ribarstva i akvakulture, kod kojih se primjenjuju iznosi navedeni u čl.5. st.5. ovog Programa.
- 8) Kod potpora dodijeljenih u skladu s ovim člankom supsidijarno se primjenjuju odredbe čl.5. ovog Programa.

Članak 7. ***Iznos kredita***

- 1) Za zajmove s rokom dospjeća nakon 31. prosinca 2021., ukupni iznos zajmova po korisniku ne prelazi:
 - a) dvostruke godišnje rashode za plaće korisnika (uključujući doprinose za socijalno osiguranje i trošak osoblja zaposlenog na lokaciji poduzeća, ali formalno na platnoj listi podugovaratelja) za 2019. ili za zadnju dostupnu godinu. U slučaju poduzeća osnovanih 1. siječnja 2019. ili nakon tog datuma, maksimalni iznos zajma ne smije biti veći od procijenjenih godišnjih rashoda za plaće za prve dvije godine poslovanja; ili
 - b) 25% ukupnog prihoda u 2019. godini; ili
 - c) iznos zajma može se povećati da pokrije potrebe za likvidnošću od trenutka dodjele u sljedećih 18 mjeseci za MSP-ove i u sljedećih 12 mjeseci za velika poduzeća. Potrebe za likvidnošću trebale bi se utvrditi na temelju izjave korisnika⁹.
- 2) Maksimalan iznos kredita iz toč.1. ovog članka ni u kojem slučaju ne može iznositi više od 375 milijuna HRK.

⁹ Plan likvidnosti može uključivati i obrtni kapital i troškove ulaganja.

Članak 8. **Zbrajanje potpora**

- 1) Sve mjere potpore koje se mogu dodijeliti temeljem ovog Programa mogu se zbrajati s potporom na temelju uredbi o de minimis potporama¹⁰ ili s potporom na temelju uredbi o skupnom izuzeću¹¹, ako se poštuju odredbe i pravila o zbrajanju iz tih uredbi.
- 2) Potpora dodijeljena u skladu s odjeljkom 3.2. Privremenog okvira ne zbraja se s potporom dodijeljenom za glavnica istog temeljnog zajma u skladu s odjeljkom 3.3. Privremenog okvira, odnosno u skladu s čl.6. ovog Programa i obrnuto.
- 3) Potpore dodijeljene u skladu s odjeljcima 3.2. i 3.3. Privremenog okvira mogu se zbrajati za različite zajmove, ako ukupni iznos zajmova po korisniku ne prelazi maksimalne iznose kredita navedene u čl.7. ovog Programa, odnosno u toč. 25.(d) ili u toč. 27. (d) Privremenog okvira.
- 4) Maksimalni iznosi potpore (kredita) iz čl.7. ovog Programa, odnosno toč.25.(d) ili 27.d) Privremenog okvira, primjenjuju se i u slučajevima kada korisnici potpore temeljem čl.4. ovog Programa, odnosno odjeljka 3.3. Privremenog okvira koriste i potporu iz čl.6. ovog Programa u obliku subvencije kamatne stope iz odjeljka 3.1. Privremenog okvira, kao i potpore temeljem Privremenog okvira iz drugih izvora.

Članak 9. **Čuvanje podataka i izvještavanje**

- 1) HBOR će objaviti relevantne informacije o svakoj pojedinačnoj potpori odobrenoj u skladu s ovim Programom na internetskim stranicama o državnim potporama u roku od 12 mjeseci od trenutka dodjele.
- 2) HBOR je dužan Komisiji dostavljati godišnja izvješća o provedbi mjere.
- 3) Države članice dužne su do 31. prosinca 2021. Komisiji dostaviti popis mjera uvedenih na temelju programa odobrenih na temelju ove Komunikacije.

¹⁰ Uredba Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore (SL L 352, 24.12.2013., str. 1.), Uredba Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24.12.2013., str. 9.), Uredba Komisije (EU) br. 717/2014 od 27. lipnja 2014. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore u sektoru ribarstva i akvakulture (SL L 190, 28.6.2014., str. 45.) i Uredba Komisije (EU) br. 360/2012 od 25. travnja 2012. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis koje se dodjeljuju poduzetnicima koji pružaju usluge od općeg gospodarskog interesa (SL L 114 od 26.4.2012., str. 8.).

¹¹ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Opća uredba o skupnom izuzeću), Uredba Komisije (EZ) br. 702/2014 od 25. lipnja 2014. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, SL L 193, 1.7.2014., str. 1. i Uredba Komisije (EU) br. 1388/2014 od 16. prosinca 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora poduzetnicima koji se bave proizvodnjom, preradom i stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, SL L 369, 24.12.2014., str. 37.

- 4) HBOR je dužan osigurati vođenje detaljne evidencije o dodjeli potpora predviđenih ovom Komunikacijom. Takve se evidencije, koje moraju sadržavati sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni potrebni uvjeti, HBOR će čuvati 10 godina nakon dodjele potpore i na zahtjev dostaviti Komisiji.
- 5) Komisija može zatražiti dodatne informacije o dodijeljenim potporama kako bi provjerila jesu li se poštovali uvjeti utvrđeni u odluci Komisije kojom je odobrila potporu.

Članak 10.
Stupanje na snagu

- 1) Ovaj Program stupa na snagu i počinje se primjenjivati po ishođenju odobrenja, odnosno mišljenja o usklađenosti Europske komisije, te usvajanju od strane Uprave HBOR-a.
- 2) Ovaj Program primjenjivati će se do 31. prosinca 2021. godine.
- 3) Korisnici mogu podnositi zahtjeve za potporom od trenutka stupanja na snagu Programa do kraja važenja Programa, pod uvjetom da se ugovori o kreditu potpišu do 31. prosinca 2021. godine.
- 4) HBOR će poštovati tzv. "stand still clause", odnosno neće dodjeljivati potporu temeljem ovog Programa prije dobivanja suglasnosti, odnosno odobrenja Europske komisije.